

Selma Lagerlöf - Martina Klobučar, Karla Žban, Lorena Jerbić, Dina Javorić, Magdalena Željeznjak, Patrik Posedi, Tihana Sinobad, Eva Ožeg

Podmeće

Jednom je davno jedna vještica hodala šumom noseći dijete u pletenoj naprtnjači. Bilo je veliko i ružno, imalo kosu poput čekinja, zube oštre poput šila i kandžu na malom prstu, no vještica je, naravno, smatrala da na svijetu nema ljepšeg djeteta.

Uskoro je stigla do mjesta gdje se šuma malo prorijedila. Onuda je prolazila cesta, klizava i neravna od korijenja, i njome su na konjima pristizali seljak i njegova žena.

Čim ih je spazila, vještica se htjela odšuljati natrag u šumu da je ne vide, ali uto je shvatila da seljakova žena u naručju nosi dijete, pa se predomisli. Baš da vidim može li ljudsko dijete biti lijepo poput mog, pomislila je i zavukla se iza velikoga grma lješnjaka što je rastao uz rub ceste.

No kad su projahali kraj nje, od žara se isuviše protegnula pa su konji ugledali njezinu veliku, crnu, vještičju glavu. Propevši se na stražnje noge, dali su se u trk. Iz sedla su zamalo zbacili i seljaka i ženu mu, koji su oboje prestravljeno kriknuli, nagnuli se naprijed ne bi li dohvatili uzde i već idućeg časka nestali.

Vještičino se lice iskrivilo od gnjeva, ta jedva je stigla i baciti pogled na ljudsko dijete. No već se u idućem trenu poveselila. Ondje je na tlu ležalo dijete, ravno pred njezinim nogama.

Ispalo je iz majčina naručja kad su se konji propeli, ali pad mu je, na svu sreću, ublažila gomila suhog lišća, pa se nije ozlijedilo. Glasno je plakalo, ustrašeno od pada, ali kad se vještica nagnula nad dijete, toliko ga je iznenadila i zabavila da je naglo ušutjelo i podiglo ruke da je pokuša uhvatiti za crnu bradu.

Vještica je u čudu promatrala ljudsko dijete. Proučavala mu je tanašne prste s roskastim noktima, bistre plave oči i crvena ustašca. Opipala mu je meku kosu, pogladila obraz, svakim se dodiranjem sve više čudila. Jednostavno nije mogla pojmiti kako jedno dijete može biti toliko rumeno, meko i lijepo.

Odjednom je s leđa zbacila pletenu naprtnjaču, izvadila svoje dijete i plegla ga uz ljudsko čedo. Shvativši koliko se razlikuju, nije se mogla suzdržati, pa je stala ridati. Dotle su seljak i njegova žena uspjeli ukrotiti konje i sada su se vraćali potražiti dijete. Vještica je čula kako se približavaju, ali nije se stigla dovoljno nagledati ljudskog djeteta, pa je ostala sjediti kraj njega dok joj gotovo nisu bili na vidiku. U hipu je odlučila ostaviti svoje dijete uz rub ceste, a ljudsko strpati u pletenu naprtnjaču. Nabacila ju je na leđa i otrčala u šumu.

Tek što je nestala, na konjima su se pojavili seljak i njegova žena. Bili su to čestiti seljaci, imućni i cijenjeni, vlasnici velikog imanja u plodnoj dolini podno brda. Već su nekoliko godina bili u braku, ali imali su samo to jedno dijete, pa nije bilo čudo što su ga silno željeli naći.

Žena je poodmakla od muža i prva je ugledala dijete kako leži uz cestu. Vrištalo je iz petnih žila ne bi li dozvalo majku i već joj je taj užasan urlik trebao odati o kakvu je biću riječ, ali ona se toliko uplašila da je pad ubio mališana da je samo pomislila: Hvala dragom Bogu što je živ! „Pronašla sam dijete!” doviknula je mužu, sklznula iz sedla i pohitala prema vještičjem djetetu.

Kad ju je muž dostigao, žena je sjedila na tlu i djelovala kao da ne vjeruje vlastitim čulima. „Moje dijete nije imalo zube poput šila”, izustila je pregledavajući ga čas sprijeda, čas straga. „Moje dijete nije imalo kosu poput svinjskih čekinja”, zakukala je, zvučeći sve zaprepaštenije. „Moje dijete nije imalo kandžu na malom prstu.”

Pomislivši da mu je žena sišla s uma, seljak je hitro skočio s konja. „Pogledaj ga i reci mi zašto izgleda tako neobično!” povikne žena i pruži mu dijete. On joj ga uze iz ruku, no nije ga pošteno ni pogledao, a već je triput pljunuo i odbacio ga od sebe. „Pa to je mladunče trola!” reče. „Nije to naše dijete.” Žena je i dalje sjedila uz rub ceste. Kako nije bila odveć pronicljiva, nije smjesta ni shvatila što se dogodilo. „Što to izvodiš s djetetom?” uzviknu ona. „Zar ne vidiš da su nam trolovi podmetnuli svoje mladunče?” upita je on. „Uvrebali su priliku kad su nam konji odjurili. Ukrali su naše dijete, a ovdje ostavili svoje.” – „A gdje je onda moje?” zapita žena. „Odnijeli su ga trolovi”, odgovori seljak.

Žena je tek tada shvatila kakva ih je nesreća snašla. Problijedjela je kao smrt i seljak je pomislio da će izdahnuti na mjestu.

„Sigurno nije daleko”, rekao je pokušavajući je umiriti. „Potražimo ga u šumi.”

Zavezavši konja za stablo, zaputio se u šikaru. Žena je ustala, htjela poći za njim, ali uto je zaključila da bi se konji, uznemireni malim trolom, u svakom času mogli ritnuti i udariti ga. Zadrhtala je od same pomisli da ga mora dodirnuti, ali svejedno ga je malko pomaknula da ne strada pod kopitima.

„Evo zvečke koju je naš dječak držao u ruci kad ti je ispao!” viknuo je seljak iz šume. „Sada barem znam da sam na dobrom tragu.” Žena je požurila za njim i onda su dugo tražili dijete, ali nisu pronašli ni njega ni trolove, a kad se počelo mračiti, morali su se vratiti do konja.

Žena je plakala nervozno kršeći ruke. Seljak je hodao stisnutih zuba i nije joj uputio nijednu utješnu riječ. Potjecao je iz stare, dobre loze, koja bi se prekinula da nije dobio sina. Ljutio se sada na svoju ženu jer joj je dijete ispalo na tlo. Trebala je čvrsto držati dijete, pod svaku cijenu, mislio je, no kad je vidio koliko je utučena, nije imao srca koriti je.

Već joj je bio pomogao uzjahati kad joj je odjednom sinulo: „A što ćemo s malim trolom?” – „Joj da, pa gdje je?” upitao je seljak. „Leži ondje ispod grma.” – „Dobro mu je i tamo”, rekao je seljak i zajedljivo se nasmijao. „Valja ga ipak povesti. Ne možemo ga ostaviti u divljini.” „Ma možemo, kako ne”, rekao je seljak i gurnuo stopalo u stremen.

Žena je pomislila da ustvari ima pravo. Ta nije bila njihova dužnost brinuti se za malog trola. Već je i konj načinio nekoliko koraka, ali odjednom nije mogla dalje. „Ipak je to samo dijete”, rekla je. „Ne mogu ga tek tako ostaviti ovdje da ga vukovi pojedu. Daj mi ga.” – „Ne dolazi u obzir”, odgovorio je seljak. „Dobro mu je ovdje.” – „Ako mi ga ne predaš, znam da ću se navečer morati vratiti po njega”, kazala je žena. „Trolovi ne samo da su mi ukrali dijete nego su mi još i ženi pomutili um”, promrmlija je seljak. Međutim, ipak je podigao dijete i pružio ga ženi jer ju je silno volio i navikao je udovoljavati joj u svemu.

Do idućeg je dana već cijela župa znala za njihovu nesreću pa su iskusni i mudri seljani pohitali do imanja kako bi ih posavjetovali i upozorili. „Tko u kuću dovede trolovo podmeće, taj ga treba namlatiti debelom batinom”, rekla je jedna starica. „Zašto da budemo tako grubi prema njemu?” upitala je seljakova žena. „Možda je ružan, ali ipak nije učinio ništa loše.” – „Ako trola namlatite do krvi, vještica će dojuriti, baciti vam vaše dijete, a svoje uzeti sa sobom. Poznajem mnoge kojima su

se tako vratila djeca.” – „Da, ali djeca im nisu dugo poživjela”, ubacio se netko od starješina, a seljakova je žena pomislila kako se tom metodom ne bi mogla poslužiti.

Predvečer, kad je u kući nakratko ostala sama s malim trolom, toliko je snažno počela žudjeti za svojim djetetom da nije znala kamo da se djene. Možda bih ipak trebala postupiti kako su mi savjetovali, pomislila je, ali nije se mogla natjerati.

U taj je čas u kuću ušao seljak. U ruci je držao batinu i tražio podmetnutog trola. Žena je shvatila da namjerava poslušati mudre starice i namlatiti trola kako bi mu se vratilo dijete. Nije to možda ni loše, pomislila je. Kako sam blesava. Ja nikad ne bih mogla dignuti ruku na nedužno dijete.

No tek što ga je seljak jednom udario, žena je već pohitala prema njemu i zgrabila ga za ruku. „Nemoj! Nemoj ga udarati!” preklinjala ga je.

„Ti kao da ne želiš svoje dijete”, rekao je seljak pokušavajući se otrgnuti. „Naravno da želim,” kazala je žena, „ali ne ovako.” Seljak je zamahnuo da ga opet udari, ali žena ga je spriječila bacivši se nad dijete, tako da je pogodio nju.

„Zaboga!” viknuo je seljak. „Sad mi je jasno da ćeš pustiti da nam dijete do kraja života ostane kod trolova.” Mirno je stajao i čekao, ali žena je i dalje tijelom štitila dijete. Odbacio je batinu i izišao iz kuće ogorčen i tužan. Poslije se zapitao zašto i unatoč ženinu otporu nije učinio po svom, ali nekako se zbog nje uspio obuzdati. Nije joj se mogao usprotiviti.

Prošlo je još nekoliko dana obavijenih žalošću i patnjom. Dovoljno je teško kad majka izgubi dijete, ali još je gore kad ga zamijeni podmetnuti trol. Tada stalno čezne za djetetom i ne može se ni nakratko primiriti.

„Ne znam čime da ga nahranim”, jednog je jutra žena rekla mužu. „Neće ništa što mu nudim.” – „Ne čudi me”, odgovorio je seljak. „Zar ne znaš da trolovi jedu samo miševe i žabe?” – „Nećeš valjda da mu u žabljak idem po hranu?” pitala je žena. „Nipošto”, rekao je. „Najbolje bi bilo da umre od gladi.”

Prošao je čitav tjedan, a seljakova žena nije uspjela nagovoriti mladunče trola da štogod pojede. Oko njega je poredala svakojake delicije, no mali je trol samo ridao i sve bi ispljunuo kad bi ga pokušala nagovoriti da okusi poslastice.

Jedne večeri, kad se činilo da će trol umrijeti od gladi, mačka utrči u sobu sa štakorom u gubici.

Uto joj seljakova žena otme štakora, baci ga podmetnutom trolu i hitro iziđe iz sobe da ne bi morala gledati kako ga jede.

No kad je seljak primijetio da je njegova žena trolu zaista počela skupljati žabe i pauke, u njemu se probudilo toliko gnušanje da ga više nije uspijevao prikriti. Nije joj mogao više uputiti nijednu lijepu riječ. Međutim, još je zadržala malo svoje negdašnje moći nad njim, pa nije otišao od kuće.

Ipak, tu nije bio kraj. I sluge i služavke postali su neposlušni i drski prema gazdarici. Seljak se pravio da to ne vidi, a žena je shvatila da će joj, nastavi li braniti podmeće, svaki dan koji joj Bog podari biti mučan i težak. No bila je po naravi takva da je, kad je postojao netko koga su svi prezirali, tom jadniku morala svim silama priskočiti u pomoć. I što je više patila zbog podmetnutog trola, to je revnije pazila da ga ne snađe kakvo zlo.

Jednog je prijepodneva nakon nekoliko godina sjedila sama u kući i našivala zakrpu po zakrpu na dječju halju. Ah, jeste! pomislila je šijući. Komu podvale tuđe dijete, tomu dani ne mogu biti dobri.

Šila je i šila, ali rupe su bile tako velike i brojne da su joj zasuzile oči kad ih je ugledala. No u jedno sam sasvim sigurna, razmišljala je seljakova žena. Kad bih odjeću popravljala vlastitom sinu, ne bih brojila rupe.

Toliko mi nevolja zadaje to podmeće, pomislila je seljakova žena kad je zamijetila još jednu rupu. Najbolje bi bilo da ga odvedem tako duboko u šumu da ne zna naći put kući i tamo ga ostavim.

Zapravo je istina da se i ne bih morala toliko mučiti da ga se riješim, pomislila je opet nakon nekoliko trenutaka. Kad bih ga samo nakratko ispustila iz vida, utopio bi se u zdencu ili izgorio u peći ili bi ga ugrizao pas ili udarili konji. Da, lako bih ga se riješila, kad je tako zao i drzak. Nema tko ga na imanju ne mrzi; da nisam vječno uza nj, netko bi u tili čas iskoristio priliku da ga ukloni s puta.

Prišla je trolu što je spavao u jednom kutku kuće i promotrila ga. Porastao je i bio još ružniji nego prvi put kad ga je ugledala. Usta su mu se razvukla u pravu gubicu, obrve očvrsnule poput dviju krutih četki, a koža mu je sasvim posmeđila.

Dobro, još ti mogu krpati odjeću i čuvati te, pomislila je. To je najmanje što mogu istrpjeti. Suprugu se gadim, sluge me omalovažavaju, sluškinje mi se smiju, mačka frkće kad me ugleda, pas reži i pokazuje zube – i za sve si to kriv ti.

„Još i mogu pregrmjeti što me životinje i ljudi preziru”, planula je. „Ali ipak je najgore što, kad god vidim tebe, za svojim vlastitim djetetom samo još više čeznem. Joj, djetesce moje, gdje li si mi? Spavaš li na postelji od mahovine i šiblja tamo kod te vještice?”

Vrata se otvoriše i žena se žurno vrati svom poslu. Ušao je njezin muž. Činilo se da je dobre volje: obraćao joj se ljubaznije nego inače, kako već dugo nije.

„Danas je sajam u selu pored crkve”, kazao je. „Želiš da se spremimo i odemo?”

Ženu je njegov poziv razveselio pa mu je odgovorila da bi mu se rado pridružila. „Spremi se što brže možeš!” kazao je muž. „Idemo pješice jer su nam konji u polju. No ako se zaputimo preko planine, stići ćemo tamo baš u pravi čas.”

Za koji časak žena je stajala na kućnom pragu, lijepa i dotjerana, obučena u svoju najbolju odjeću. Nije pamtila kad joj se dogodilo išta ljepše i podmeče je potpuno smetnula s uma. Ali, iznenada se sjetila, možda me muž samo želi izmamiti iz kuće, tako da sluge mogu doći ubiti podvaljeno vještičje dijete dok im ja ne stojim na putu. Sjurila se u kuću po malog trola i vratila se s njime u naručju.

„Ne možeš ga ostaviti kod kuće?” upitao ju je muž, ali nije zvučao ljutito, ton mu je bio smiren. „Ne, ne usudim se”, odgovorila je. „Kako hoćeš,” kazao je seljak, „ali bit će ti ga teško tegliti preko planine.”

Krenuli su na put koji se pokazao napornim jer je bio vrlo strm. Morali su se uspeti do samog vrha planine prije no što put počne voditi do sela.

Žena se naposljetku toliko umorila da je klipsala, korak po korak. Iznova je pokušavala nagovoriti velikog dječaka da hoda, ali on je odbijao.

Muž je bio izvrsno raspoložen i ljubazan, takav nije bio još otkad su izgubili svoje dijete. „Daj meni to podmeče”, kazao je. „Da ga ja malo nosim.” – „A, ne, ima u meni dovoljno snage,” odvratila je

žena, „ne želim da te opterećuju ta trolovska posla.” – „Ma zašto da se sama mučiš?” upitao je i preuzeo mladunče.

Seljak je dijete preuzeo na najtežoj dionici puta. Bila je glatka i skliska, put se protezao uz rub strme provalije i bio je tako uzak da se njime jedva moglo koračati. Žena je išla iza njih dvojice i naglo se uplašila da će se mužu nešto dogoditi dok vuče dijete. „Samo polako!” uzviknula je smatrajući da odviše brzo i neoprezno grabi. Točno se tada okliznuo i umalo ispustio dijete u provaliju.

Da mu je dijete sada zaista ispalo, zauvijek bismo ga se riješili, pomislila je. U isti je mah shvatila da je muž to i naumio, htio je baciti dijete u provaliju, a zatim je uvjeravati kako je sve bio nesretan slučaj. Ma da, pomislila je, to i namjerava. Ma – izgleda da bi najbolje bilo pustiti ga da učini što ga je volja.

Još se jednom seljak poskliznuo na kamen i još mu je jednom mladunče trola zamalo iskliznulo iz ruku. „Daj mi to dijete! Past ćeš s njim”, rekla mu je žena. „Ne,” odgovorio joj je muž, „bit ću oprezniji.”

Onda se poskliznuo i treći put. Ispružio je ruke kako bi se uhvatio za obližnju granu i dijete je palo. Žena je hodala odmah iza njega i, premda je maloprije samoj sebi rekla da bi bilo dobro riješiti se podmetnutog djeteta, pohitala je naprijed i uspjela uhvatiti malog trola za rub odjeće i povući ga na puteljak.

Potom se seljak okrenuo prema njoj. Lice mu se izobličilo i bio je posve neprepoznatljiv. „Nisi bila tako oprezna kad si dopustila da nam dijete ispadne u šumi”, gnjevno je rekao.

Žena na to nije ništa odgovorila. Bila je toliko nesretna što je muževa iznenadna toplina bila samo himba da je zaplakala. „Zašto plačeš?” odbrusio je. „Pa valjda ne bi bilo veliko zlo da sam ispustio dijete. Dođi, zakasnit ćemo.” – „Mislim da mi se više ne ide na sajam”, odgovorila je. „Ah, i ja sam isto izgubio volju”, složio se seljak.

Na povratku se seljak pitao koliko će još moći izdržati sa ženom. Kad bi sada upotrijebio svu svoju snagu i nasilu joj oduzeo dijete, njihov bi odnos opet bio skladan. Već je bio spreman nasrnuti na nju i dočepati se djeteta, no onda su im se pogledi sreli, žena ga je gledala snuždeno i ustrašeno. Zbog nje se ipak još jednom obuzdao i sve je ostalo po starom.

Prošla je tako još pokoja godina, ali onda je jedne ljetne noći na imanju izbio požar. Kad su se ljudi probudili, kuća i sobica bile su pune dima, a u potkrovlju je vatra već bjesnila. Nisu imali vremena razmišljati što spasiti ili kako gasiti vatru, mogli su samo izletjeti van ili pustiti da ih vatra proguta.

Seljak je izišao iz kuće i gledao kako gori. „Samo mi jedno recite, tko je odgovoran za ovo zlo?” upitao je. „Pa tko drugi nego podmetnuti trol?” rekao je jedan sluga. „Stalno je skupljao triješće i slamu te ih palio, i u kući i oko nje.” – „Jučer je u potkrovlju ostavio gomilu suhih grančica”, dodala je jedna služavka, „i zatekla sam ga baš kad ih je htio zapaliti.” – „Očito ih je ipak zapalio kasno navečer”, rekao je sluga. „Budite uvjereni da njemu možemo zahvaliti ovo zlo.”

„Da bar onda izgori skupa s kućom,” dodao je seljak, „nimalo ne bih žalio da stara kuća nestane u plamenu.” Tek što je to izgovorio, iz kuće je izišla žena, vukući za sobom dijete. Seljak je pohitao do nje, istrgnuo joj dijete, visoko ga podigao i zavitlao natrag u kuću.

U tom je času vatra strašnom žestinom buknila kroz krov i prozore. Nakratko se žena zagledala u muža, sva problijedjela od zaprepaštenja, a onda se okrenula i pojurila u kuću za djetetom.

„Što se mene tiče, možeš i ti izgorjeti!” seljak je viknuo za njom. Ipak se vratila, noseći malog trola u naručju. Ruke su joj bile strahovito opečene, a kosa gotovo spaljena. Nakon što je izišla, nitko joj nije uputio nijednu riječ. Otišla je do zdenca, ugasila nekoliko iskri koje su joj se žarile s poruba suknje, a onda sjela leđima se naslonivši na grlo zdenca. Trol joj je ležao u krilu i ubrzo zaspao, ali ona je i dalje sjedila, uspravna i budna, tužno gledajući preda se. Mnoštvo je ljudi projurilo kraj nje prema kući u plamenu, ali nitko joj se nije obratio. Činilo se da je svima bila toliko gnusna i odbojna da joj se nisu usudili približiti.

Kad je svanulo, a kuća izgorjela, prišao joj je seljak. „Ne mogu više ovako”, rekao je. „Znaš da te ne bih ostavio, ali ne mogu više živjeti s trolom. Odlazim i ne vraćam se.”

Kad je žena čula te riječi i vidjela ga da se okreće i napušta je, učinilo joj se da je nešto iznutra trese i razdire. Htjela je potrčati za njim, ali trol u krilu bio je pretežak. Osjećala je da nema snage zbaciti ga sa sebe, pa je ostala sjediti.

Seljak se zaputio gore prema šumi, misleći pritom da onuda prolazi posljednji put. No čim je odmaknuo uzbrdo, ususret mu je dotrčao jedan dječarac. Bio je lijep i vitak poput mladice stabla. Kosa mu je bila svilenkasto meka, a oči sjajne poput čelika. „Ah, ovakav bi bio moj sin da ga nisam

izgubio!" rekao je seljak. „Ovakvog bih nasljednika imao. Posve drugačijeg od onog čađavog stvora kojeg mi je žena dovukla na imanje.”

„Dobar ti dan!” pozdravio je seljak. „Kamo si se to zaputio?” – „Dobar dan!” odgovorio je dječak.

„Ako pogodite tko sam, reći ću vam i kamo idem.”

Čuvši dječakov glas, seljak je sav problijedio.

„Govoriš poput ljudi moje loze”, rekao je. „Da mi sin nije kod trolova, dao bih ruku u vatru da si on.”

– „Pogodili ste, oče”, rekao je dječak i nasmijao se. „Stoga vam mogu reći da idem majci.” – „Ne bi trebao ići majci”, rekao je seljak. „Ona ne pita ni za tebe ni za mene. U njezinu je srcu samo veliko crno mladunče trola.” – „Doista tako mislite, oče?” pitao je dječak i prodorno pogledao oca. „Onda je možda najbolje da zasad ostanem s vama.”

Seljaka je dijete toliko razveselilo da su mu navrle suze. „Da, ostani sa mnom”, rekao je, uzeo dječaka i podigao ga visoko u zrak. Toliko se bojao da će ga ponovno izgubiti da je nastavio pješaćiti s djetetom u naručju.

Nakon nekoliko koraka dječak je započeo razgovor. „Dobro je što me ne nosite onako ružno kako ste nosili podvaljeno dijete”, rekao je. – „Kako to misliš?” pitao je seljak. – „Vještica je hodala s druge strane provalije, noseći me u rukama, i svaki put kad biste posrnuli i gotovo ga ispustili, i ja bih zamalo ispao njoj.” – „Što to govoriš? Bili ste s druge strane provalije?” kolebljivo je pitao seljak. – „Nikad se prije nisam tako prestrašio”, rekao je dječak. „Kad ste bacili malog trola u provaliju, vještica je htjela baciti mene. Da nije bilo majke...”

Seljak uspori dok je pokušavao ispitivati dječaka. „Slobodno mi sada ispričaj kako ti je bilo kod trolova.” – „Ponekad teško”, rekao je maleni. „Ali kad je majka bila dobra prema mladunčetu, tad je i vještica bila dobra prema meni.”

„Jesi li dobivao batine?” upita seljak. „Nije me tukla ništa više nego što ste vi tukli njezino dijete.” – „Čime su te hranili?” nastavi ga otac ispitivati. „Svaki put kad mu je majka davala miševe i žabe, dobio bih kruh i maslac. No kad biste mu poslužili kruh i meso, ja bih dobio zmije i čičke. Prvog sam tjedna skoro umro od gladi. Da majka tada nije...”

Kad dječak to izgovori, seljak se naglo okrene te se brzo počne spuštati prema dolini. „Ne znam kako to,” reče, „no čini mi se da smrdiš po dimu.” – „Da, nije to ništa neobično”, odgovori dijete. „Ta

vještica me sinoć bacila u vatru, onda kad ste vi mladunče bacili u kuću u plamenu. Da majka tada nije...”

Seljak se sada toliko žurio da je takoreći trčao, ali najednom je zastao. „Reci mi sada zašto su te trolovi pustili?” upita. „Kad je majka žrtvovala ono što joj je vrijednije od života, trolovi više nisu imali moć nada mnom, pa su me pustili”, odgovori dječak. „Zar je žrtvovala nešto vrijednije od života?” upita. „Naravno da jest, kad vas je pustila da odete, samo da bi zadržala trola”, reče dijete.

Seljakova žena još je sjedila na mjestu kraj zdenca. Nije spavala, ali osjećala se kao da se okamenila. Nije smogla snage pomaknuti se, nije ni vidjela što se oko nje zbivalo, kao da je doista umrla. Uto je začula mužev glas kako je negdje izdaleka doziva imenom te joj je srce ponovno zakucalo. Život se vratio u nju. Otvorila je oči i osvrnula se oko sebe, sva bunovna. Dan je bio vedar, sunce je sjalo, ševa cvrkutala i činilo joj se nemogućim da se i na tako lijep dan ne može otarasiti svoje nesreće. No odmah je potom ugledala pougljenjene grede razbacane oko sebe, kao i nekoliko ljudi zajapurenih lica i čađom uprljanih ruku. Tada je znala da se našla u još tužnijem životu nego što je bio onaj prijašnji, ali svejedno je i dalje osjećala da je njezinoj patnji došao kraj. Ogledala se oko sebe tražeći podmetnuto dijete. Nije joj ležalo u krilu, a nije ga bilo ni igdje u blizini. Da je sve bilo kao prije, brzo bi poskočila i počela ga tražiti, no sada je iz nekog razloga osjećala da to nije potrebno.

Ponovno je čula muža kako je doziva iz šume. Spuštao se uskom stazom prema imanju i svi su oni neznanci što su im pomagali ugasiti vatru potrčali prema njemu i okružili ga, pa ga nije mogla vidjeti. Jedino je čula kako je iznova doziva imenom, kao da bi mu i ona trebala pohitati ususret.

Njegov je glas nosio vijest o velikoj radosti, no ona je ipak i dalje mirno sjedila. Nije se usudila pomaknuti. Kad ju je na koncu okružila svjetina, iz nje se izdvojio seljak, prišao svojoj ženi i položio joj lijepo dijete u naručje.

„Evo našeg sina. Vratio nam se”, reče. „Ti si ga spasila, ti i samo ti.”

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License